

Az extrém csapadékhullással összefüggő katasztrófavédelmi feladatok

Kirovna Dr. Rác Réka t. ö.

adjunktus

NKE RTK Katasztrófavédelmi Intézet

Aktualitás

ÉGHAJLATVÁLTOZÁS

SZÉLSŐSÉGES
IDŐJÁRÁSI
ESEMÉNYEK,
IDŐJÁRÁSI
ANOMÁLIÁK

KATASZTRÓFA-
VÉDELEM
(Fokozott kihívások)

Éghajlatváltozás-extrém csapadékhullás- hidrológiai eredetű katasztrófák

- Csapadékjellemzők változása – hidrológiai eredetű katasztrófák kialakulásának kockázata
- Csapadékmennyiség csökkenése – növekvő kockázatok
- Hidrológiai katasztrófák értelmezése
- Másodlagos hatások

Az extrém csapadékhullás jellemzői és katasztrófavédelmi vonatkozásai hazánkban

- Évről évre és egy adott éven belül is változó mennyiségű csapadék hullik
- 2018-2019-es káresemények (víztöbbletből és vízhiányból adódók egyaránt)
- Kísérőjelenségek jelentős szinten jelentős károkat okoznak: heves zivatarok, nagyméretű jég hullása, tömegrendezvények veszélyei
- Korlátozott előrejelezhetőség
- Vízvezető rendszerek kapacitásának korlátaiból adódó káresemények

A katasztrófavédelem lehetséges válaszai a fenti kihívásokra

- Az extrém csapadékhullás – és extrém időjárási helyzetek – a hidrológiai eredetű katasztrófákon túl, más katasztrófák bekövetkezéséhez is vezethetnek
- Megelőzés időszaki feladatok jelentősége
- Nemzeti Katasztrófa Kockázat Értékelés – éghajlatváltozás hatásait figyelembe véve
- Időszakos veszélyhelyzeti prognóziskészítés
- Katasztrófavédelmi képzésekbe és a lakosságfelkészítésbe történő beillesztése a szükséges ismereteknek

A katasztrófavédelem nemzeti ügy

- Az extrém csapadékhullás és hiánya egyaránt probléma társadalmi szinten
- Negatívan befolyásolhatja a biztonságot
- A szélsőséges időjárási események nem előzhetők meg, így fokozottan kell készülnünk rájuk
- Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás egyik szegmenseként az állampolgároktól, a hivatásos katasztrófavédelmi szervekig, a nemzeti védekezésben résztvevő szereplőkig mindenkinek szerepe, joga és kötelezettsége van.

Települési károk

- VAHAVA projekt: 2-3 évenként kis és közepes, 5-6 évenként jelentős, 10-12 évenként rendkívüli árvizek
- Kisebb volumenű hidrológiai katasztrófák (villámárvizek, városi elöntések, stb.) könnyen feledésbe merülnek

Településrendezési és településfejlesztési szempontok ezen káresemények megelőzésére

Építményeket csak úgy szabad elhelyezni, hogy a biztonsági, éghajlati, illetve a terep, a talaj és a talajvíz fizikai, kémiai és hidrológiai adottságainak megfelelően.

Településrendezési és településfejlesztési szempontok ezen káresemények megelőzésére

A telek, terület csapadékvíz- elvezetési rendszerét úgy kell kialakítani, hogy a víz a terepen és az építményekben, a szomszédos telkeken és építményekben, közterületeken ne okozzon kárt (ázást, kimosást, korróziót, stb.) és akadályozza a rendeltetésszerű használatot.

Építmények létesítését úgy kell megvalósítani, hogy az az élet- és vagyonvédelem alapvető követelményeinek megfeleljen.

Vízügyi- és vízvédelmi hatósági szempontok a károk megelőzésére

A vizek kártételei elleni védelem érdekében szükséges feladatok ellátása – védművek építése, fejlesztése, üzemeltetése, valamint a védekezés – az állam, a helyi önkormányzatok, illetve a károk megelőzésében vagy elhárításában érdekelt kötelezettsége.

Aki tevékenységével vagy mulasztásával a vizeket veszélyezteti vagy károsítja, felelősséggel tartozik, illetve a hatóság által meghatározott intézkedések megtételére köteles.

Köszönöm a
figyelmet!

